

Міністерство соціальної політики України

**„Формування інтегрованої системи
соціальних послуг в територіальних
громадах: сучасна практика та
перспективи в контексті Закону України
„Про соціальні послуги”**

Вікторія Галайдюк

державний експерт Директорату
соціальних послуг та інтеграції,

доктор філософії в галузі
державного управління

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ”

нова редакція Закону України „Про соціальні послуги”

внесення змін до 8 законів України:

“Про соціальну роботу з сім’ями, дітьми та молоддю”

“Про місцеве самоврядування”

“Про місцеві державні адміністрації”

“Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим”

“Про органи самоорганізації населення”

“Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку”

“Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”

“Про реабілітацію інвалідів в Україні”

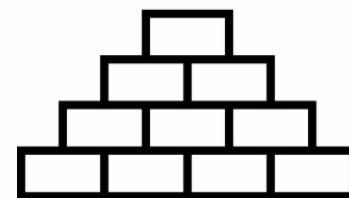
ПЕРЕВАГИ НОВОЇ РЕДАКЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ

Доступність послуг та прозорість процесу їх надання, захист прав отримувачів

Адресність соціальних послуг

Сприяння створенню ринку соціальних послуг, підтримка недержавних організацій

Удосконалення управління системою в умовах децентралізації та оптимізація видатків

Єдині підходи в організації роботи системи

УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ

Встановлення
вичерпного
переліку чинників
СЖО

Розподілення повноважень
центральний рівень регіональний
рівень місцевий рівень

Запровадження
послуг з
попередження

СЖО та раннього
виявлення СЖО

Запровадження етапів
управління системою

визначення потреб населення у
послугах
розробка програм з урахуванням цих
потреб
виконання, фінансування, надання
послуг
моніторинг, контроль, оцінка якості
інформування населення

Утворення об'єднань
надавачів, отримувачів
соціальних послуг,
працівників системи та
взаємодія

Класифікатор
соціальних послуг

прості, комплексні,
допоміжні

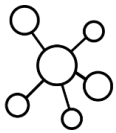
Єдині підходи в організації роботи системи

єдина термінологія для різних законів (зміни до законів про соціальну роботу, реабілітацію, громадян похилого віку та ін.)

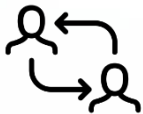
визначення основних напрямів державної політики, засад функціонування системи (профілактика, відповідність соціальних послуг потребам, безперервність, послідовність, рівність прав, обов'язків та відповідальності)

забезпечення участі зацікавлених сторін на всіх етапах підготовки та надання соціальних послуг (взаємодія суб'єктів, залучення об'єднань до управління системою)

усунення правових колізій у діючому законодавстві

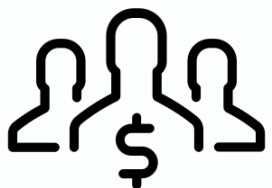

встановлення єдиного алгоритму (“ведення випадку”)

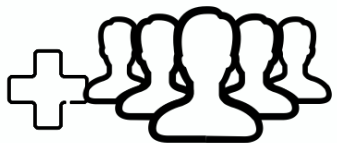

підвищення професійної компетентності/ кваліфікації працівників надавачів соціальних послуг. Супервізія

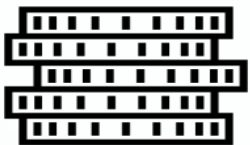
Сприяння створенню ринку соціальних послуг, підтримка недержавних суб'єктів

компенсація вартості соціальних послуг
(соціальне замовлення - рішення про приймається не пізніше 1 березня бюджетного періоду або не пізніше 30 календарних днів після внесення змін до відповідного бюджету)

залучення органів самоорганізації населення до надання соціальних послуг

закупівля соціальних послуг за загальними процедурами, державно-приватне партнерство, конкурс проектів

встановлення єдиних вимог до надавачів будь-якої форми власності

ДОСТУПНІСТЬ ТА ПРОЗОРИСТЬ, ЗАХИСТ ПРАВ ОТРИМУВАЧІВ

встановлення вичерпного переліку чинників СЖО

запровадження розгляду повідомлення інших служб та осіб

встановлення чітких термінів розгляду звернень за послугами, прийняття рішення, укладання договору

створення реєстру (відкритого) надавачів, які відповідають критеріям визначення прав та обов'язків отримувачів соціальних послуг, **завдань надавачів**

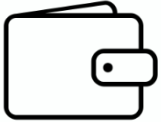
надання послуг на підставі договорів із зобов'язаннями та відповідальністю

добровільність та обов'язковість послуг (кривдники, насилльство, пробація)

запровадження послуги екстреного втручання без додаткових документів, укладання договорів та ін.

✓ **запровадження базових соціальних послуг** – зобов'язання Київської МДА, районних держадміністрацій, виконавчих органів міськрад, рад об'єднаних територіальних громад

Адресність соціальних послуг

встановлення нових підходів до оплати соціальних послуг (від доходу: до 2 прожиткових мінімумів - безкоштовно)

запровадження диференційованої оплати соціальних послуг (2-4 прожиткові мінімуми)

безоплатні соціальні послуги (інформування, консультування, надання притулку, представництва інтересів, перекладу жестовою мовою, а також соціальні послуги, що надаються екстрено (кризово); окремі категорії)

оцінювання індивідуальних потреб
складання індивідуального плану надання послуг

можливість запровадження професійних доглядальників
соціальних послуг

ЧИННИКИ, ЩО МОЖУТЬ СПРИЧИНИТИ СЖО

- Часткова або повна втрата рухової активності, розуміння дій
- Невиліковні або хвороби, що потребують тривалого лікування, психічні розлади
- Інвалідність
- Бездомність
- Безробіття
- Малозабезпеченість
- Ухилення батьками або особами, які їх замінюють, від виконання свої обов'язків
- Розлучення
- Втрата соціальних зв'язків
- Насильство, жорстоке поводження
- Потрапляння в ситуацію торгівлі людьми
- Заподіяння шкоди внаслідок пожежі, стихійного лихі, катастрофи, бойових дій, терористичного акту

ПЕРЕЛІК БАЗОВИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

	Догляд: догляд вдома, денний догляд		Консультування, інформування
	Підтримане проживання		Представництво інтересів
	Соціальний супровід		Посередництво (медіація)
	Послуга соціальної адаптації		Соціальна профілактика
	Послуга соціальної інтеграції та реінтеграції		Послуга фізичного супроводу осіб з інвалідністю з порушеннями зору
	Надання притулку		Послуга перекладу жестовою мовою
	Кризове та екстрене втручання		Натуральна допомога
	Догляд та виховання в умовах, наближених до сімейних		Супровід під час інклюзивного навчання

затверджено загальний Перелік
наказом від 03.09.2012 № 537
із змінами

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ ПРО СОЦІАЛЬНУ РОБОТУ

узгодження із Законом про соціальні послуги (оцінювання потреб сімей, соціальна робота та її зміст, соціальне обслуговування, соціальна реабілітація)

реорганізація ЦСССДМ: обласні навчально-методичні центри, місцеві – надання послуг. Можливість утворення різних служб (стаціонарні, денні, мобільні бригади)

соціальні менеджери (планування, організація, координація, моніторинг, залучення ресурсів, подання пропозицій з удосконалення місцевих програм, проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи, здійснення оцінювання потреб)

***Рекомендації соціального менеджера є обов'язковими для:
розгляду місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування
виконання фахівцями із соціальної роботи, соціальними працівниками***

ВАЖЛИВІ ЗМІНИ

визначено випадки обов'язкового надання соціальних послуг (для батьків, які не виконують батьківських обов'язків; осіб, які вчинили насильство за ознакою статі, домашнє насильство чи жорстоке поводження з дітьми; осіб, до яких застосовуються заходи пробації відповідно до закону; осіб, яких судом направлено на проходження програми для кривдників; в інших випадках, передбачених законом)

встановлено обов'язкове інформування місцевих органів влади про відмову у наданні послуг через відсутність надавача цих послуг

запровадження надання послуг екстрено (кризово) (складання акту про надання соціальних послуг, без застосування ведення випадку)

✓ **доповнено власні повноваження органів місцевого самоврядування** повноваженням щодо забезпечення надання соціальних послуг відповідно до закону

ПЛАНИ

**30 нормативно-
правових актів:**

**15 – актів Кабінету
Міністрів України**

15 – актів Міністерства

ЗРАЗОК СТРУКТУРИ ОТГ

ГОЛОВА ОТ

замовлення соціальних послуг у громадських організацій; підготовка рішень з надання послуг

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Заступник голови

Інші структурні підрозділи

Відділ з питань соціального захисту населення

у штаті – головні спеціалісти

Завдання щодо соціальних послуг: визначення потреб населення; планування соціальних послуг; моніторинг, контроль, оцінювання їх якості; замовлення соціальних послуг у громадських організацій; підготовка рішень з надання послуг

Служба у справах дітей

у штаті – головні спеціалісти

Захист прав дітей; контроль за дотриманням прав дитини

Сектор надання адміністративних послуг

адміністратори (посадові особи)

ЦНАП

(центр надання адміністративних послуг)

Прийом соціального менеджера: оцінка потреб, консультування складання плану

СТАРОСТАТ

Адміністратор ЦНАП, уповноважена особа

ФСР (віддалене робоче місце)

Завдання:

Визначення потреб у послугах в старостинському окрузі; виявлення вразливих сімей, сімей у складних життєвих обставинах, надання послуг (консультування, представництво інтересів)

Служба ФСР Соціальний менеджер; Фахівці із соціальної роботи (ФСР)

віддалені робочі місця

Центр надання соціальних послуг

Комунальний заклад

МУНІЦИПАЛЬНІ ПОСЛУГИ

Заклади / установи системи освіти, охорони здоров'я, культури, тощо

Інші надавачі:

громадські, благодійні, релігійні організації, фізичні особи – підприємці, фізичні особи

СЛУЖБА ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання:

здійснення соціальної роботи, соціального супроводу сімей / осіб в СЖО, надання соціальних послуг, координація надання соціальних послуг іншими надавачами

Пропонується чисельність працівників :

соціальні менеджери - 1 менеджер до 30 тис осіб міського населення та до 3 тис осіб сільського населення

Фахівці із соціальної роботи:

1 фахівець на 1 тис. жителів ОТГ у громадах із чисельністю населення до 5 тис осіб

1 фахівець на 1,5 тис. жителів ОТГ у громадах із чисельністю населення від 5 до 10 тис осіб

1 фахівець на 2,5 тис. жителів ОТГ у громадах із чисельністю населення понад 10 тис населення

ЗАВДАННЯ СОЦІАЛЬНОГО МЕНЕДЖЕРА

- підготовка та подання до відділу соціального захисту пропозицій з удосконалення місцевих програм
- взаємодія з органами виконавчої влади та / або органами місцевого самоврядування, іншими суб'єктами
- координація суб'єктів соціальної роботи та ведення випадків
- виявлення осіб, сімей в СЖО, оцінювання потреб
- моніторинг соціальних послуг, подання звітності
- інформаційно-роз'яснювальна робота
- надання соціальних послуг
- проведення супервізії
- здійснення інших повноважень щодо соціальної роботи та соціальних послуг

Рекомендації соціального менеджера в межах виконання його повноважень мають бути обов'язковими для розгляду керівництвом ОТГ

ІНФОРМАЦІЙНА КАРТКА СОЦІАЛЬНОЇ ПОСЛУГИ

ДОГЛЯД ВДОМА

ДОГЛЯД ВДОМА

Зміст послуги:

Зміст послуги: комплекс заходів, що здійснюються за місцем проживання (вдома) отримувача соціальної послуги протягом робочого дня суб'єкта, що надає соціальну послугу догляду вдома який спрямований на створення умов забезпечення життєдіяльності осіб, які частково або повністю втратили / не набули здатності до самообслуговування

Форма надання послуги:

за місцем проживання отримувача соціальної послуги (вдома) протягом робочого дня

Термін надання послуги:

послуга може надаватись постійно (III, IV групи рухової активності – 2 рази на тиждень, V група рухової активності – 5 разів на тиждень), періодично (2 рази на місяць), тимчасово (визначений у договорі період).

Соціальні групи:

особи похилого віку, особи з інвалідністю, хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більше ніж чотири місяці), які не здатні до самообслуговування і потребують постійної сторонньої допомоги

Умови надання послуги:

безоплатно, за плату або із встановленням диференційованої плати.

Документи, необхідні для отримання послуги:

звернення (заява) отримувача соціальної послуги або його законного представника до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.

Правові підстави для надання соціальної послуги:

Державний стандарт догляду вдома (наказ Міністерства соціальної політики України від 13.11.2013 № 760, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22.11.2013 р. за № 1990/24522).

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ОТГ

- Методичні рекомендації щодо виконання власних (самоврядних) повноважень об'єднаних територіальних громад у сфері соціального захисту населення *(наказ Мінсоцполітики від 19.01.2016 № 26)*
- Методичні рекомендації щодо організації та забезпечення діяльності об'єднаної територіальної громади у сфері соціального захисту населення та захисту прав дітей *(наказ Мінсоцполітики від 14.06.2018 № 890 із змінами, внесеними наказом від 18.07.2018 №1029а)*
- Методичні рекомендації щодо впровадження інтегрованої системи соціального захисту *(наказ Мінсоцполітики від 25.02.2019 № 282)*
- Проекти Законів України про внесення змін до Закону України „Про охорону дитинства”, Бюджетного кодексу України щодо підтримки „Громади, дружньої до дітей та молоді”

Дякую за увагу!

Вікторія Галайдюк

289-45-71

097-756-36-93

galavika@ukr.net

galavika@mlsp.gov.ua